

Z právní praxe

Z judikatury nejvyššího soudu.

A. Ve věcech civilních.

A d v o k á t i.

Samostatná advokátní praxe advokátního koncipienta v advokátní kanceláři jeho zaměstnavatele není praktické zaměstnání podle § 1 lit. e a § 5 zák. č. 40/22 sb. z. a n. (Rozh. ze dne 14. prosince 1935, R I 1139/35.)

A l i m e n t a č n í z á k o n.

Usnesl-li se poručenský (opatrovnický) soud na svolení ke stíhání ne-manželského otce podle § 9 alim. zákona, neučiniv sám samostatného návrhu na stíhání, není v tom nezákonnost podle § 46 II. zák. č. 100/31 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 19. prosince 1935, R I 1289/35.)

Podmínkou nároku podle § 3 zák. č. 4/31 sb. z. a n. jest, že kdo, ač nemá zákonné povinnosti, podporuje poskytováním výživy nebo jiných prostředků výživu povinného, takže si tento nehledí výdělečné činnosti, uložené mu § 1 cit. zák. (Rozh. ze dne 19. prosince 1935, Rv I 1896/35.)

D o v o l á n í.

Zažalovalo-li několik žalobců dělitelnou peněžitou pohledávku, rozhoduje podle § 502, odst. 3 c. ř. s. výše podílu, připadajícího na každého žalobce. (Rozh. ze dne 30. prosince 1935, Rv I 2566/33.)

D r a ž b a.

Dal-li exekuční soud vyhlásiti dražbu movitostí v místním časopise, nemůže se dražba platně provésti v jiný den, než který byl (byť chybně) udán jako den dražby v tomto časopise. (Rozh. ze dne 13. prosince 1935, R I 1287/35.)

D r ž b a.

Úmluva spoluvlastníků o střídavé držbě společné věci za účelem dočasného užívání jest přípustna. (Rozh. ze dne 30. prosince 1935, Rv I 497/34.)

H o r y.

Předpis § 106 ob. hor. zák. není donucovacím pravidlem právním. (Rozh. ze dne 19. prosince 1935, Rv I 112/33.)

J a z y k o v ý z á k o n.

Bylo-li příslušníku menšinového jazyka doručeno soudní rozhodnutí jen v jeho menšinovém jazyku, nebylo tím porušeno jeho právo jazykové a nepůsobí tento nesprávný postup soudu zmatečnost.

Lhůta k opravnému prostředku počíná se od doručení tohoto vyřízení, nikoliv teprve ode dne, kdy bylo straně k dodatečné její žádosti doručeno vyřízení v jazyku státním. (Rozh. ze dne 20. prosince 1935, R I 1349/35.)

Konkurs.

Nárok zaměstnancův z porušení zákonné nebo kratší smluvené výpovědní lhůty podle § 27, odst. 1 konk. ř. jest pohledávkou za podstatou podle § 49 č. 2 konk. ř.

Nároky zaměstnancovy pro předčasné zrušení služebního poměru úpadcem samým před prohlášením konkursu náleží s omezením podle § 54 č. 2 konk. ř. do první třídy konkursních věřitelů. (Rozh. ze dne 7. prosince 1935, R I 938/35.)

Zadržel-li si správce podstaty neprávem peněžní částky, jest konkursní komisař oprávněn i při rozhodnutí o předloženém účtu mu uložit, co má do konkursní podstaty plnit. O námitce věřitele za podstatou, že správce nebyl oprávněn si uhradit své útraty ve sporech jím jako konkursním správcem vedených, rozhoduje konkursní komisař a nelze věřitele odkázat na pořad práva. (Rozh. ze dne 21. prosince 1935, R II 546/35.)

Kup.

Z ujednání, že kupitel zatím ponechá koupené věci u prodávajícího a že mu je dal do komise, neplyne, že zcizitel dal způsobem naznačeným v § 428 o. z. najevo svou vůli držeti věci napříště jménem kupitelovým. (Rozh. ze dne 4. října 1935, Rv I 2217/33.)

Podmínka kupní smlouvy, že dodaný předmět jest kupiteli předán až do nabytí úplného vlastnictví pouze do užívání, že nesmí se státi příslušenstvím nemovitosti a že kupitel výslovně se také zříká práva věc spojením s nemovitostí učiniti příslušenstvím této, nemá právních účinků, umožňujíc obcházení zákona. (Rozh. ze dne 18. prosince 1935, Rv I 345/34.)

Navrácení v předešlý stav.

Bylo-li dovolání Nejvyšším soudem odmítnuto pro opožděnost, nelze povolití navrácení v předešlý stav pro zmeškání dovolací lhůty a neplatí pro ten případ předpisy §§ 146 až 154 c. ř. s. (Rozh. ze dne 12. prosince 1935, Rv I 258/35.)

Nemravnost jednání.

Nemravnost právního jednání jest posuzovati jen podle objektivních poměrů. Ujednání, jímž se soutěžitel zavázal druhému soutěžiteli za slib provise, že se nezúčastní soutěže (nepodá nabídky), neodporuje samo o sobě ještě dobrým mravům. (Rozh. ze dne 20. prosince 1935, Rv II 882/33.)

Obnova.

Byl-li směnečný platební příkaz doručen osobě duševně již choré, jest počítati lhůtu § 534 c. ř. s. ode dne, kdy byl doručen směnečný platební příkaz zákonnému zástupci, byť i zřízen byl teprve později. (Rozh. ze dne 31. října 1935, R I 1124/35.)

Bylo-li rozsudkem pro zmeškání prohlášeno manželství za rozvedené jen z viny strany nedostavivší se, je tím již také rozhodnuto, že dostavivší se strana nemá na rozvodu viny. Nabyli-li rozsudek právní moci, jest

tím otázka viny na rozvodu pro oba manžely právoplatně rozhodnuta, takže samostatně žalobě o otázce viny by bránila překážka věci rozsouzené. Není však vyloučeno, by nedostavivší se strana se nedomáhala obnovy původního sporu z důvodu § 530 č. 7 c. ř. s. jen co do otázky viny na rozvodu, a to ani tehdy, když mezitím byla již povolena podle § 17 rozl. zák. rozlučka manželství a když do rozlukového usnesení byl původní výrok o vině převzat. (Rozh. ze dne 15. listopadu 1935, Rv I 1662/35.)

Žalobou o obnovu nemůže žalovaný, jemuž žaloba nemohla býti doručena a jež byl proto ve sporu zastoupen opatrovníkem, dodatečně uplatnit proti žalobě skutečnosti, jež mu byly známé v době sporu, byť nebyly známé opatrovníkovi jej zastupujícímu. (Rozh. ze dne 21. prosince 1935, Rv I 2197/33.)

Odpůrčí nárok.

Vědomost jednoho z členů představenstva o úmyslu zkrátiti věřitele, rovná se vědomosti družstva. (Rozh. ze dne 30. října 1935, Rv II 674/35.)

Strana v odpůrčím sporu žalovaná může namítati nejen, že pohledávka věřitelova není vykonatelná, nýbrž i, že pohledávka není vůbec po právu, zejména že nikdy nevznikla. (Rozh. ze dne 19. prosince 1935, Rv II 862/33.)

Ochrana nájemců.

Skládá-li se byt nájemníkův kromě kuchyně a obytného pokoje pro služebnou ze tří obytných místností, jest od 1. ledna 1935 vyloučen z ochrany, třebaž dva pokoje s kuchyní byly najaty dříve a třetí pokoj později. (Rozh. ze dne 22. listopadu 1935, Rv I 1750/35.)

I za platnosti zákonů o ochraně nájemníků, jež předcházely zákonu č. 32/34 Sb. z. a n., bylo předpokladem pro nároky nájemníkovy, uvedené v § 1 (2) č. 9 zák. č. 44/28 sb. z. a n. zavinění pronajímatelovo. Ježto jde o zákonný závazek pronajímatelův, jest na něm, aby podle § 1298 obč. zák. své zavinění vyvrátil. Slova „po odevzdání bytu“, čímž jest rozuměti byt vypověděný, mají na mysli pravidelný případ, že jen vypověděný byt je překážkou započeti se stavbou; jsou-li překážkou také byty jiných nájemníků, jest k tomu při posouzení viny pronajímatelovy přihlížeti. (Rozh. ze dne 23. listopadu 1935, Rv I 821/34.)

§ 32 (nyní 27) zák. o ochr. náj. předpokládá, že nájemní smlouvu o náhradním bytě uzavřel nebo do ní vstoupil vypověděný nájemník. Tento předpis se nevztahuje na případ, v němž smluvní stranou jako nájemník nového bytu jest dřívější pronajímatel, třebaže najal byt pro svého dřívějšího nájemníka. (Rozh. ze dne 28. listopadu 1935, Rv I 1821/35.)

Bvlo-li nájemné předem na smlouvenou nájemní dobu zaplacené skryto pod označením „stavebního příspěvku“ z důvodu úspory činžovní daně a dávky, jde o jednání na oko podle § 916 obč. zák.; úplatu tuto jest posuzovati podle její pravé povahy a nikoliv jako zakázanou úplatu, danou za pronajetí bytu mimo nájemného. (Rozh. ze dne 6. prosince 1935, Rv I 1991/33.)

Opravný prostředek.

Do rozhodnutí zamítajícímu návrh na opravu vyhotovení rozsudku pro nesouhlas s rozsudkem prohlášeným, může býti po uplynutí odvolací lhůty

podán samostatný rekurs, třebaš v době doručení tohoto usnesení nebyl rozsudek dosud pravoplatný. (Rozh. ze dne 20. prosince 1935, Rv I 1324/33.)

Osmihodinová pracovní doba.

Úmluva číšníka se zaměstnavatelem o odměně zpropitným a stravou, vztahuje se jen na pracovní dobu osmihodinovou, nebyla-li zaměstnavatel práce přes čas povolena. (Rozh. ze dne 5. prosince 1935, Rv I 2113/35.)

Předpisy zákona o osmihodinové pracovní době se vztahují i na smluvního zaměstnance zemského ústavu pro choromyslné. (Rozh. ze dne 12. prosince 1935, Rv I 2177/35.)

Otec nemanželský.

Nemanželská matka, jež měla v době rozhodné pro ustanovení poručníka řádné bydliště na Slovensku, jest již proto poručnicí ze zákona a nepotřebuje schválení poručenského soudu ke sporu, jímž se jménem dítěte domáhá na zploditeli uznání otcovství. (Rozh. ze dne 11. prosince 1935, R II 566/35.)

Žaluje-li o uznání otcovství nemanželského osoba zletilá, musí prokázat právní zájem na bezodkladném zjištění tohoto právního poměru. (Rozh. ze dne 19. prosince 1935, R II 561/35.)

Důkaz krevní zkouškou podle faktorů M a N může býti způsobilým prostředkem k vyvrácení domněnky otcovství, i když důkaz krevní zkouškou podle krevních skupin A, B, O zůstal nerozhodným. (Rozh. ze dne 20. prosince 1935, Rv II 623/35.)

Pensijní pojištění.

Kancelářští zaměstnanci podléhají pensijnímu pojištění, i když nejsou úředníky nebo nekonají práce, které jsou průpravou k povolání úřednickému ve smyslu ustanovení č. 1 § 1 zák. č. 26/29 Sb. z. a n. K jejich pojistné povinnosti není také zapotřebí, aby konali kupecké nebo vyšší nekupecké služby podle zákona o soukromých zaměstnancích. (Rozh. ze dne 2. prosince 1935, Rv I 1028/35.)

Pohrůžka.

Jde o nespravedlivou pohrůžku, když sice ten, kdo ji používá, má právo jí ve skutek uvést, nemá však práva použití donucovacího prostředku k tomu účelu, k němuž ho používá. (Rozh. ze dne 2. října 1935, Rv I 2329/33.)

Pojišťovací smlouva.

Pojistitel nemůže si z náhradové pohledávky pojistníkovy, již si dal poškozený podle § 308 ex. ř. přikázati, sraziti zadrželé dospělé prémie i z jiných pojišťovacích smluv pojistníkových. (Rozh. ze dne 5. října 1935, R I 786/35.)

Lhůta, do níž jest soudně uplatnit nárok na zaplacení první prémie, jest lhůtou propadnou. Strany mohou umluvit, že smlouva trvá dále, i když nebyla první prémie v propadné lhůtě zaplacená. Byla-li doba splatnosti první prémie smluvně odsunuta, jest počítati dobu, v níž jest uplatnit soudně nárok na zaplacení prémie, ode dne nově smluvené splatnosti. (Rozh. ze dne 10. října 1935, Rv II 868/33.)

Ztráta nároku pro „přehánění škody“ nastává jen, byla-li škoda přehá-
něna obmyslně, a to při jejím zjišťování. (Rozh. ze dne 12. října 1935, Rv
I 2419/33.)

Kdo podle obsahu pojišťovací smlouvy je smluvníkem, jest procesní
stranou v řízení rozhodčím a aktivně legitimován k žalobě o bezúčinnost
rozhodčího výroku. (Rozh. ze dne 31. října 1935, Rv I 1870/33.)

Třebas se jednatel společnosti, vypovídaje pojišťovací poměr společnosti,
neodvolal ve výpovědním dopise pojišťovně na zmocnění k výpovědi, dané
mu ředitelstvím společnosti a v dopise se podepsal jen jako jednatel spo-
lečenstva, byla pojišťovna přece povinna pro pochybnosti, jež jí tím mu-
sily vzniknouti, žádati přímo společenstvo za vysvětlení; neúčinná-li tak
a teprve po dlouhé době oznámila, že výpověď nebere na vědomí, jest po-
dle § 863 o. z. míti za to, že se zrušením pojišťovacího poměru souhlasila.
(Rozh. ze dne 2. listopadu 1935, Rv II 974/33.)

I proti souhlasným usnesením o rozvrhu složené pojistné náhrady jest
přípustný dovolací rekurs. §§ 79 až 83 zák. č. 145/34 Sb. z. a n. platí i pro
pojistné poměry, které tu byly v den účinnosti cit. zákona (20. ledna 1935).
Pojistný poměr jest pokládati za ukončený složením pojistné náhrady u
příslušného soudu (§ 79 odst. 4). Přednostního pořadí požívají podle § 265
č. 1 zák. č. 76/27 dvouleté daně, počítajíc nazpět od složení náhrady.
(Rozh. ze dne 7. listopadu 1935, R I 1156/35.)

Smrt pojistníka — hospodáře — nemá beze všeho v zápětí zánik po-
jišťovací smlouvy proti následkům zákonného povinného ručení z provozu
hospodářství. (Rozh. ze dne 14. listopadu 1935, Rv II 941/33.)

Jde o pactum de contrahendo, zavázal-li se pojistník pojišťovně, že svou
pojištěnou a shořelou nemovitost, jakmile bude opět postavena, svěří opět
v její výhradní pojišťovací ochranu. (Rozh. ze dne 27. listopadu 1935, Rv
I 2612/33.)

Ustanovení pojišťovacích podmínek o zániku pojišťovací smlouvy z dů-
vodu nezaplacení pojistné prémie v dodatečné lhůtě, nevztahuje se na pří-
pad nezaplacení p r v n í prémieové splátky. (Rozh. ze dne 21. prosince 1935,
Rv I 273/34.)

Stanovily-li pojišťovací podmínky, že pojišťovací poměr se přenese na
„nový silostroj“, jehož pojistník nabude do šesti měsíců po tom, co přestal
býti vlastníkem vozu uvedeného v pojistné smlouvě, jest rozuměti „naby-
tím nového silostroje“ alespoň poměr, obdobný vlastnickému právu.
(Rozh. ze dne 31. prosince 1935 Rv I 2641/33.)

Výpověď pojišťovací smlouvy, daná ústně nabyvatelem nemovitosti
řediteli filiálky pojišťovny jest účinná, nebyla-li ihned odmítnuta pro-
to, že neodpovídá smluvené formě. (Rozh. ze dne 31. prosince 1935, Rv. II
178/34.)

Pokuta konvenční.

Rozcházející se společníci mohou v disoluční smlouvě převzít závazek,
že se zdrží navzájem poznámek jeden o druhém, jež by je po stránce osobní
a obchodní jejich kvalifikace snižovaly a poškozovaly a smluviti na
porušení tohoto závazku pokutu konvenční! (Rozh. ze dne 14. září 1935,
Rv II 629/33.)

Pořad práva.

Závazek okresu (v Čechách) poskytnouti obci subvenci na stavbu mos-
tu, je rázu veřejnoprávního. (Rozh. ze dne 18. října 1935, R I 1033/35.)

Pro závazky ze služebního poměru mezi stálou dělnicí státní tabákové továrny a státem jest pořad práva přípustný. Soudy mohou přezkoumati disciplinární nález, vydaný disciplinární komisí tabákové továrny a odvolací disciplinární komisí jen po strážce formální. (Rozh. ze dne 3. října 1935, Rv I 100/35.)

Soudy nejsou povolány k rozhodnutí o výši nájemného podle § 40 vl. nař. č. 57/27 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 30. prosince 1935, Rv I 24/34.)

Postup.

Postoupený dlužník může namítati, že postup stal se z podnětu vyrovnacího řízení v souvislosti s ním (§ 55 vyr. ř.). Postoupí-li věřitel touž pohledávku postupně několika osobám, jest právně účinným jen první postup. Lhostejno, zda byl postup dlužník o tomto postupu uvědomen nebo dozvěděl-li se o něm jinak a byl-li uvědomen o jiných postupech dalších, aniž záleží na tom, v jakém pořádku se mu uvědomení stalo. Postoupený dlužník nemůže nechati bez povšimnutí dřívější postup, dozvěděl-li se o něm ještě před placením. (Rozh. ze dne 31. října 1935, Rv II 904/34.)

Pozemková reforma.

Směnou částí zabrané půdy za půdu nezabranou (§ 24 příd. zák.) vstupují nezabrané pozemky na místo pozemků zabraných, nabývají charakteru jejich a podléhají omezením, jež Státní pozemkový úřad podle § 23 příd. zák. může učiniti, a jsou podrobeny všem následkům plynoucím ze zvláštní povahy pozemkové reformy. Nabytí přiděleného pozemku uskutečňuje se právoplatným konečným přidělovým rozhodnutím Státního pozemkového úřadu a není zapotřebí ani vkladu do knih ani hmotného odevzdání pozemků, takže tu nemají místa ustanovení §§ 431, 440 a 444 obč. zák. (Rozh. ze dne 15. listopadu 1935, Rv I 1799/35.)

Pozůstalost.

Hodnotu nemovitosti (§ 794 obč. zák.) jest určití ku dni odevzdání. Nelze hleděti k tomu, že podle okolností v době odhadu známých doživotní břemeno již zaniklo a tudíž trvalo jen určitou, přesně známou dobu. (Rozh. ze dne 12. prosince 1935, R I 988/35.)

Odevzdání pozůstalosti jure crediti tvoří titul k nabytí vlastnictví singulární sukcesí. Komu byla odevzdána věc jure crediti, nenabyl k ní odevzdáním tím vlastnického práva, jestliže věděl, že zůstavitel nebyl vlastníkem odevzdaných věcí. Prodal-li věc kupiteli, který o tomto nedostatku věděl, nenabyl vlastnického práva ani kupitel. (Rozh. ze dne 30. prosince 1935, Rv I 232/34.)

Pracovní soudv.

O odvoláních podaných podle § 28 zák. čís. 131/31 sb. z. a n. rozhoduje odvolací soud usnesením, a to s konečnou platností i tenkrát, když bylo podáno jen z důvodů věcných, byvši prohlášeno pracovním soudem za přípustné pro zásadní význam věci. (Rozh. ze dne 4. října 1935, R I 674/35.)

V pracovních sporech hodnoty nižší 300 Kč jest odvolání nepřípustné, třebaže bylo odvolání podáno z důvodů věcných, byvši pracovním soudem prohlášeno za přípustné, a třebaže odvolací soud rozhodl nesprávně ve formě rozsudku a prohlásil dovolání za přípustné. (Rozh. ze dne 10. října 1935, Rv I 1634/35.)

Převyšuje-li hodnota sporu v pracovních věcech 300 Kč — může odvolací soud — nejde-li o odvolání vznesené do rozsudku prvního soudu pro zmeškání jen z důvodů zmatečnosti — rozhodnouti o odvolání jen po ústním odvolacím jednání, třebaž se strany vzdaly ústního odvolacího jednání. Rozhodl-li odvolací soud přes to v neveřejném zasedání, jde o zmatek podle § 477 čís. 4 c. ř. s. a § 28 čís. 4 zák. čís. 131/31 sb. z. a n. (Rozh. ze dne 24. října 1935, Rv II 71/35.)

Prodlení.

Dlužník v prodlení jest povinen nahraditi věřiteli škodu přivoděnou poklesem smluvené cizí měny. (Rozh. ze dne 25. října 1935, Rv II 781/33.)

Promlčení.

Předpisu § 1497 o. z. jest použití obdobou i při lhůtách propadných. (Rozh. ze dne 6. prosince 1935, Rv II 126/34.)

Promlčení lhůta nároku na zrušení kupní smlouvy pro zkrácení přes polovinu ceny obecné počíná se dnem uzavření kupní smlouvy. Lhostejno, zda prodatel prodanou věc dosud drží. (Rozh. ze dne 30. prosince 1935, Rv I 780/34.)

Prozatímní opatření.

Ohrožen může býti nárok jen, záleží-li v nějakém plnění nebo opomenutí. (Rozh. ze dne 17. října 1935, R I 1056/35.)

Manželka, již bylo ve sporu o rozvod manželství povoleno prozatímní opatření podle § 382 čís. 8 ex. ř. odděleným bydlištěm a placením výživného, vzdala se mlčky práv, z prozatímního opatření jí plynoucích tím, že obnovila na dlouhou dobu manželské společenství a ponechala s manželem rozvodový spor po léta v klidu. (Rozh. ze dne 31. října 1935, Rv I 257/33.)

Přednostní pořadí.

Dávkám sociálního pojištění lze přiznati přednostní pořadí jen tehdy, jestliže nemovitost sloužila úplně nebo převážně výdělečnému podnikání, podrobenému dani výdělkové. (Rozh. ze dne 15. listopadu 1935, R I 1109/35.)

Převzetí dluhu.

Dlužník může se domáhati na přejímateli plnění jen toho, aby ho zprostil závazku proti věřiteli, ale, nebylo-li jinak umluveno, musí mu ponechati na vůli, jakým způsobem to učiní. (Rozh. ze dne 26. října 1935, Rv II 423/35.)

Přírůstek.

Předpis druhé věty § 420 obč. zák. neplatí pro rostliny a květiny, jež jsou pěstovány v cizí půdě nikoliv, aby byly trvale spojeny s pozemkem, nýbrž aby byly odděleny a zcizeny, může-li se tak státi bez porušení, na př. při obchodním zahradnictví. (Rozh. ze dne 2. listopadu 1935, Rv I 2211/33.)

Příslušnost soudní.

K výlučné příslušnosti exekučního soudu podle § 17 ex. ř. náleží spor propuštěného zaměstnance proti vnucené správě zaměstnavatelově na zaplacení remunerace. Ustanovení § 17 ex. ř. nebylo změněno zákonem a pracovních soudech čís. 131/31 sb. z. a. n. (Rozh. ze dne 4. října 1935, Rv I 870/35.)

Ustanovití opatrovníka osobě svéprávnosti již zbavené a obstarávatí úkony opatrovníckého soudu jest povolán okresní soud označený v § 109 j. n. (Rozh. ze dne 24. října 1935, Nd I 453/35.)

Rabín.

Rabín jest definitivním zaměstnancem náboženské obce, který může býti propuštěn jen z určitých, ve stanovách uvedených důvodů; i když byla s rabinem ujednána 6nedělní výpovědní lhůta, ač stanovami byla předepsána lhůta šestiměsíční, vybočili zástupci náboženské obce touto úmluvou z rámce stanov a nemohl býti služební poměr rabinův šestinedělní výpovědí zrušen. (Rozh. ze dne 13. prosince 1935, Rv I 1956/35.)

Rozvod.

Bylo-li vyhověno žalobě o rozvod manželství od stolu a lože, řeší se rozsudkem otázka viny, avšak jen potud, kdo jest na rozvodu vinen, nikoliv však podíl stran na vině. (Rozh. ze dne 26. září 1935, Rv I 1219/35.)

Vyslovil-li soud bydliště manželčina (v Čechách) pravoplatně nepřislušnost svou k rozhodnutí o její žádosti a žádosti jejího manžela, bydlištěho na Slovensku za dobrovolný rozvod, jest určití soud k rozhodnutí této žádosti podle § 28 j. n. (Rozh. ze dne 12. prosince 1935, Nd I 532/35.)

Rozluka.

Při posouzení otázky viny na rozluce lze přihlížeti jen k důvodům, pro které byla rozluka pravoplatně vyslovena, nikoliv k činům druhé strany, jež k rozluce nevedly. (Rozh. ze dne 13. září 1935, Rv II 524/35.)

Byl-li československými soudy povolen rozvod a napotom podle § 15 rozl. zákona rozluka manželů, příslušníků republiky polské, jest vysloviti podle § 42 odst. 2 j. n. zmatečnost nejen rozvodového, nýbrž i rozlukového řízení, třeba co do tohoto řízení bylo tu závazné usnesení soudní, jímž bylo uznáno na příslušnost tuzemského soudnictví. (Rozh. ze dne 29. listopadu 1935, N II 172/35.)

Na rozluku manželství nelze uznati z jiného důvodu, než který byl žalobou uplatněn výslovně jako takový. (Rozh. ze dne 20. prosince 1935, Rv I 2358/35.)

Služební poměr.

Zaměstnanec nemá ze zákona nárok, aby ve vysvědčení byly vypočteny veškeré práce, jež konal zaměstnavateli, může však se zaměstnavatelem ujednat, že ve vysvědčení budou uvedeny vykonané práce přesným jich vyjmenováním co do druhu. (Rozh. ze dne 12. prosince 1935, Rv II 828/35.)

„Veřejnoprávními korporacemi“ ve smyslu § 23 zák. čís. 204/32 Sb. z. a. n. jsou i obce. Lhostejno, že služební poměr zaměstnancův k obci se zakládal na soukromé smlouvě, a že byl vytvořen zvláštními poměry při provádění pozemkové reformy. (Rozh. ze dne 30. prosince 1935, Rv I 2419/35.)

Zaměstnanec, jenž byl předčasně propuštěn ze služby a tím pozbyl výhod sociálního pojištění, jemuž povinně podléhal, ježto zaměstnavatel příspěvky k tomuto pojištění již nezapravit, může žádati na zaměstnavateli, aby mu nahradil, co musel vynaložit na těchto příspěvcích, by si tak zachoval výhody sociálního pojištění. (Rozh. ze dne 8. listopadu 1935, Rv I 1097/35.)

Nárok zaměstnance proti obci na náhradu škody, ježto mu nebylo do-dáno seno, jež mu podle služební pragmatiky obce příslušelo jako část služebních požitků, nelze uplatňovati pořadem práva. (Rozh. ze dne 8. listopadu 1935, R II 270/35.)

S m ě n k y.

Závazek směnečných rukojmí není dotčen tím, že směnku podepsala jako akceptant osoba pasivně směnečně nezpůsobilá. (Rozh. ze dne 2. října 1935, Rv II 603/35.)

Nabyli-li směnečný věřitel směnky, na které ještě nebyl podpis výstav-cův, od peněžního ústavu tradicí před povolením příročí, nestává se toto obecněprávní nabytí směnky neplatným proto, že peněžní ústav po povolení příročí připojil na směnku svůj podpis jako výstavce a indosant. (Rozh. ze dne 9. října 1935, Rv I 1704/35.)

V námitce, že podpis na směnce jest nepravý, není obsažena i námitka, že směnečný závazek jest neplatný proto, že podpisatel zemřel před datem vystavení směnky. (Rozh. ze dne 9. října 1935, Rv I 1764/35.)

Bylo-li podkladem vydání směnky právní jednání neplatné, nevznikl mezi stranami ani platný závazek směnečný. (Rozh. ze dne 11. října 1935, Rv I 1794/35.)

Indosant, který nepřeškrtl na směnce indosament svůj i svých nástupců, jest k žalobě legitimován a stačí, předloží-li směnku a protest pro ne-placení, přichází-li podle obsahu směnky jako postihem zavázaný v úvahu.

Vykvitovaný návratný účet musí předložiti jen tehdy žaluje-li o více, než se dá určití podle směnky, protestu a zákona samého. (Rozh. ze dne 31. prosince 1935, Rv I 2295/35.)

S m í r.

Kdo se vzdal smírem nároku na slušné zaopatření podle § 154 obč. zák., nepozbyl tím podle téhož předpisu nároku na nutnou výživu, jakmile upadl do nouze. (Rozh. ze dne 30. prosince 1935, Rv I 2317/35.)

Smlouva ve prospěch třetích.

K účinnosti smlouvy ve prospěch třetích osob není třeba, by byla třetí osoba již ve smlouvě individuálně určena; stačí, je-li podle objektivních známek určitelna. (Rozh. ze dne 31. října 1935, Rv I 1150/35.)

Smlouva zprostředkovatelská.

Pouhým sdělením adresy sjednateli již známé nevzniká zprostředko-vatelí nárok na provisi, byť se sjednatel zavázal zaplatiti provisi i tehdy, když mu zprostředkovatel nabídne věc známou a on (sjednatel) jeho činnost v tomto směru neodmítne. (Rozh. ze dne 21. listopadu 1935, Rv I 223/34.)

Sociální pojištění.

„Nemocenským ošetřováním“ podle § 95 zák. čís. 221/24 jest poskytnuti

jen takových prostředků, jež jsou nutny k léčbě pojištěnce za jeho nemoci a mají za účel napomáhati jejímu odstranění, nikoliv však poskytnuti umělých končin (protéz). (Rozh. ze dne 10. října 1935, Rv I 1620/33.)

Soukromí zaměstnanci.

Vypověď přede dnem činnosti zákona čís. 154/34 Sb. z. a n. jest posuzovati podle ustanovení dosavadních, i když výpovědní lhůta se skončí již za účinnosti nového zákona. (Rozh. ze dne 4. října 1935, Rv I 1060/35.)

Společenství v rozepři.

Nerozlučnost společenství vyplývající z nedílnosti žalobou žádaného předmětu brání vynesení různých rozsudků ohledně každého ze společníků; byla-li žaloba ohledně jednoho ze společníků zamítnuta, nelze proti druhému společníku vynésti po provedeném již řízení rozsudek pro zmeškání. (Rozh. ze dne 14. listopadu 1935, Rv I 109/34.)

Společnost obchodní.

Dohodli-li se všichni společníci na tom, by třetí osoba (nespolečník) vedla správu společnosti, jest každý ze společníků oprávněn domáhati se na ní vyúčtování, není však oprávněn domáhati se vyúčtování i na druhém společníku, jenž se na správě společnosti neúčastní. (Rozh. ze dne 7. listopadu 1935, Rv I 2613/33.)

Jde-li o veřejné obchodní společnosti, jejichž společníci jsou sice totožní, ale které existují jako samostatné podniky bez zevně zratelného poměru vzájemné závislosti, jde o rozdílné právní podměty; pohledávky a závazky jedné veřejné obchodní společnosti nejsou bez zvláštního převáděcího úkonu pohledávkami a závazky druhé společnosti. Pohledávku jedné společnosti nelze kompenzovati s dluhem druhé společnosti. (Rozh. ze dne 20. listopadu 1935, Rv II 1023/33.)

Spoludlužníci.

§ 893 obč. zák. předpokládá, že bylo plněno jedním ze spoludlužníků věřiteli a že tento byl uspokojen. V novaci, záležející v tom, že pohledávka byla pojata do kontokorentního poměru mezi věřitelem a jedním ze spoludlužníků, nelze spatřovat uspokojení nároku věřitelova, nýbrž jen výhodu poskytnutou jednomu spoludlužníkovi jen pro jeho osobu, jež neprospívá ostatním podle § 894 obč. zák. (Rozh. ze dne 13. listopadu 1935, Rv I 1872/35.)

Statkoví úředníci.

předčasněmu propuštění úředníka, nikoliv dnem, kdy nároky z bezdůvod-
Propadná lhůta § 33 zák. čís. 9/14 ř. z. počíná se dnem, kdy došlo k
Rv I 1519/35.)

Škoda.

Kovář jest povinen upozorniti osoby, jež se zdržují v kovárně, na nebezpečí úrazu z odlétajících štěpinek železa při práci, třebaš bezpečnostní předpisy živnostenského práva nemají o tom žádného ustanovení. (Rozh. ze dne 30. prosince 1935, Rv II 44/34.)

Tradice.

Prohlášením (§ 428 obč. zák.) jen jednoho ze spoluvlastníků věci nelze nabýti vlastnictví k celé věci. (Rozh. ze dne 11. listopadu 1935, Rv I 109/34.)

Úprava pachtovného.

Při parcelním pachtu podle §§ 5 (2), 6 vl. nař. čís. 164/33 Sb. z. a n., lze jednat v řízení nesporném podle § 12 cit. vl. nař. jen a námitkách propachtovatelových. (Rozh. ze dne 5. prosince 1935, R I 1283/35.)

Úrazové pojištění.

Soud je vázán rozhodnutím úrazové pojišťovny dělnické, že jde o podnikový úraz. Rozhodnutí úrazové pojišťovny, že jde o podnikový úraz jest spatřovati v tom, že vyměřila pojištěnci úrazový důchod. Byl-li nárok na odškodné úrazovou pojišťovnou přiznán, nelze vznésti na rozhodčí soud žalobu co do důvodu, nýbrž jen co do výše nároku. (Rozh. ze dne 30. listopadu 1935, Rv II 665/35.)

Vklad.

Vklad, jehož vydání je vázáno na povolení soudu, může býti vydán jen na základě soudního usnesení, opatřeného vedle pečeti podoby pravidelného osmiúhelníku podpisem soudce; neznanosti posléze uvedené náležitosti se nemůže nikdo omlouvat. (Rozh. ze dne 10. října 1935, Rv II 1083/33.)

Vodní družstvo.

Vodní družstva ve smyslu vodního zákona jsou jen družstva utvořená k účelům uvedeným taxative v § 53 vod. zák. čís. 93/1869 ř. z. (§ 52 mor. vod. zák.). Rozh. ze dne 24. října 1935, R II 212/35.)

Výhrada vlastnictví.

Převod práv z výhrady práva vlastnického. Stačí odevzdání prohlášením podle § 428 obč. zák. (Rozh. ze dne 14. listopadu 1935, R II 473/35.)

V žalobě prodatele na vrácení věci prodané s výhradou práva vlastnického jest spatřovati, není-li jiné úmluvy, ustoupení od smlouvy. Zpět-vzetím žaloby na vrácení věci nebyly odstraněny následky zrušení smlouvy a prodatel nemůže ze zrušené smlouvy vyvozovati žádných nároků; zvláště ne nárok na zaplacení tržové ceny. (Rozh. ze dne 27. listopadu 1935, Rv I 2652/33.)

Vyrovnání.

Zahájení vyrovnacího řízení nemá vlivu na dosud nesplněné smlouvy. (Rozh. ze dne 22. listopadu 1935, Rv II 1016/33.)

Zákaz nuceného vyrovnání podle § 142 č. 2 konk. ř. předpokládá, že úpadce v době podání návrhu na nucené vyrovnání jest ochoten zúčastniti se nuceného vyrovnacího řízení a jest nebo může si býti vědom, že nepředložením seznamu jmění nesplní předpoklady pro přípustnost návrhu vyrovnání. (Rozh. ze dne 21. prosince 1935, R II 521/35.)

V ý ž i v n é.

V otázce výměry výživného ze zákona stanoveného v řízení nesporném, nemůže nejvyšší soud rozhodnouti ani v případě § 45 zák. čís. 100/31 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 22. listopadu 1935, R II 498/35.)

To, že výživou povinný bere podporu v nezaměstnanosti, nedokazuje ještě samo o sobě, že povinný si nemůže bez své viny naléztí výdělečnou práci. (Rozh. ze dne 12. prosince 1935, Rv II 692/35.)

Z á k o n č. 251/34, S b. z. a n.

Platnost ustanovení prvního odstavce čl. IV. zák. čís. 251/34, nebyla vyloučena pro spory, zahájené před účinností zákona čís. 251/34 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 22. listopadu 1935, R II 528/35.)

Z a m ě s t n a n e c (o b c e).

Smluvní úředník obce ustanovený v hospodářském podniku obce jest obchodním pomocníkem. Mohli-li býti smluvní obecní zaměstnanec propuštěn jen z důvodů vytčených ve služební smlouvě a bylo-li ve smlouvě vymezeno, že o tom, zda jeden z těchto důvodů jest opodstatněn, rozhoduje obecní zastupitelstvo po předchozím posudku městské disciplinární komise k návrhu městské rady, jest propuštění platné jen tehdy, stalo-li se z důvodů, disciplinární komisí oznámených, o kterých byl vyžádán její posudek. V tomto případě neplatí zásada, že k ospravedlnění propuštění mohou býti za sporu uplatněny všeliké důležité důvody propouštěcí, třebaž nebyly zaměstnanci před tím sděleny, nebo propuštění nebylo proti němu o ně opřeno, nýbrž jinak odůvodněno. Bylo-li obecní zastupitelstvo obce v Čechách rozpuštěno zemským úřadem a pro obec byl ustanoven vládní komisař, jest oprávněn propustiti obecního zaměstnance ze služeb obce, byly-li splněny předpoklady pro okamžité zrušení služebního poměru. Funkce disciplinární komise nepřechází na vládního komisaře, ale týž může sám ustanoviti disciplinární komisi k podání posudků o služebním poklesku zaměstnancově. (Rozh. ze dne 8. listopadu 1935, Rv I 1097/35.)

Z a m ě s t n a n e c (ž e l e z n i č n í).

Postupem předepsaným v § 70 vl. nař. čís. 15/27 Sb. z. a n. v souvislosti s § 47 (2) vl. nař. čís. 96/30 Sb. z. a n. jest se domáhati i opravy nesprávné výměry nebo výplaty odpočívých (zapatřovacích požitků). Nevymohl-li si železniční zaměstnanec rozhodnutí ministerstva železnic jako správného úřadu s konečnou platností o věci rozhodujícího, nepodav včas odvolání z výměru nižšího správného úřadu, jest pořad práva nepřipustný a jest celé řízení o zaměstnancově žalobě pro zmatečnost zrušiti a žalobu odmítnouti, Vládní nařízení čís. 96/30 sb. z. a n. má moc zákona. (Rozh. ze dne 7. listopadu 1935, R I 1123/35.)

Z á p ů j č k a.

I při smlouvě o zápůjčku podle § 983 obč. zák. poslední věta platí něho propuštění mohly být soudně uplatněny. (Rozh. ze dne 30. října 1935, clausula rebus sic stantibus. (Rozh. ze dne 5. září 1935, Rv I 1552/33.)

Z á s t a v a.

Záruční prohlášení není zástavou podle § 1483, 1. věty obč. zák. (Rozh. ze dne 20. prosince 1935, Rv I 2620/33.)

Z e m ě d ě l c i .

Výhod vládního nař. č. 142/34, 207/34, 211/34, 258/34 Sb. z. a n. nemůže se dovolávat zemědělec proti propachtovateli, jemuž bylo vyhrazeno smlouvou právo zrušit pachtovní smlouvu pro včasné neplacení pachtovného zemědělcem a práva toho použil. (Rozh. ze dne 3. října 1935, Rv I 1587/35.)

Z m ě n a ž a l o b y .

Vyvozuje-li se žalobní nárok na předčasné zrušení pachtovní smlouvy podle § 1118 obč. zák. ze značného škodlivého užívání hospodářství a později při ústním jednání také z neplacení pachtovného, jde o změnu žaloby podle § 235 c. ř. z., kterou lze připustiti jen za předpokladů tam uvede-
ných. (Rozh. ze dne 22. listopadu 1935, R II 523/35.)

Z m o c n ě n e c .

Jednal-li zmocněnec s třetí osobou jménem vlastním aniž dal najevo, že jedná jménem zmocnitelovým, nevznikl tím nárok třetí osoby proti zmocnitelovi. (Rozh. ze dne 17. října 1935, Rv I 2095/33.)

Z u b n í t e c h n i c i .

Ze samostatného provozování živnosti zubotechnické jsou vyloučeni i jako majitel nebo pachtýř koncese, kdo v době vyhlášení zákona čís. 303/20 Sb. z. a n. nevyhověl podmínkám druhé věty druhého odstavce § 2 cit. zák. (Rozh. ze dne 12. října 1935 Rv I 1963/33.)

Ž a l o b a .

Žalobou podle 523 obč. zák. lze žalovati majitele autodrožky, by se zdržel používání pozemku za stanoviště auta, třebaš správní úřad uděluje koncesi tento pozemek majiteli autodrožky za stanoviště vykázal. (Rozh. ze dne 13. září 1935, Rv II 817/33.)

Žalobní žádost znějící všeobecně na zproštění škody pojistníka pojišťovnou je neurčitá; k neurčitosti žalobního žádání jest hleděti z moci úřední. (Rozh. ze dne 2. listopadu 1935, Rv I 2511/33.)

Omezení žalobní prosby jest částečným zpětvzetím žaloby, jež se může státi po prvním roku jen za předpokladů § 237 c. ř. z. Byla-li žalobní prosba omezena následkem částečného zaplacení zažalované pohledávky, není to sice formální zřeknutí se nároku, ale jest mu ve svých účincích postaveno na roveň. Stalo-li se takové omezení na částku pod 20.000 Kč podáním, došlým k soudu před počátkem ústního jednání, nastupuje působnost samosoudce podle § 7 a odst. 1 j. n. (Rozh. ze dne 23. listopadu 1935, R II 323/35.)

Ž e l e z n i c e .

Jde o příhodu v dopravě, poranil-li průvodčí vlaku cestujícího štípacími klíšťkami. (Rozh. ze dne 13. zář 1935, Rv I 1829/33.)

B. Ve věcech trestních a kárných.

Mladiství provinilci.

Porušení zákona v ustanovení § 7 č. 4 zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n., neobsahuje-li rozsudek, jímž byl mladistvému provinilci povolen podmíněný

odklad trestu, žádného výroku o ochran. dozoru neb o ochranné výchově.

Porušení zákona v ustanovení § 10 (1) zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n., byl-li mladistvý provinilec odsouzen též ke ztrátě práva volebního.

Porušení zákona v ustanovení § 25 (5) zák. č. 48/1931 Sb. z. a n., nebyla-li při sbíhajícím se proviněním s trestnějším činem, spáchaným po dokonaném 18. roku vinníkově, celá trestná činnost vinníkova posuzována — arciť s výhradami v poslední větě § 25 (5) zák. č. 48/1931 Sb. z. a n. uvedenými — jednotně podle všeobecného trestního zákona (č. 117/1852 ř. z.). [Rozh. ze dne 7. září 1935, Zm I 789/35.]

Navrácení v předešlý stav.

Žádost o navrácení v předešlý stav je přípustná jen, jde-li o zameškání lhůty k opovědi opravného prostředku proti rozsudkům, nikoli proti jiným rozhodnutím soudů. (Rozh. ze dne 24. září 1935, Zm II 78/35.)

Nekalá soutěž.

Soutěž a obrana v soutěži je sama o sobě přípustná, nesmí však vybočiti z mezí zákonem proti nekalé soutěži stanovených.

Pojmový znak „za účelem soutěže“ je vyloučen jen, chybí-li jakýkoli vztah stíhaného projevu k soutěži.

Okolnost, že projev, stíhaný jako přečin zlehčování podle § 27 zák. proti nekalé soutěži, byl odpovědí na předchozí projev soutěžitelův a měl býti obranou proti němu, nevylučuje sama o sobě jeho trestnost.

Pohnutka, ze které hledí pachatel posici zlehčovaného podniku zeslabit, je pro posouzení jeho viny bez významu. (Rozh. ze dne 13. září 1935, Zm II 157/35.)

S hlediska § 29 zák. proti nekalé soutěži závadné použití blanketu, obsahujícího v záhlaví znění firmy veřejné obchodní společnosti, dotýká se bezprostředně jen zájmu této obchodní společnosti samotné (společného zájmu všech společníků), nikoli zvláštního zájmu jednotlivého společníka. Jednotlivý společník není tudíž oprávněn podati samostatně, vlastním jménem obžalobu pro přečin podle § 29 cit. zák. (Rozh. ze dne 18. září 1935, Zm II 483/34.)

I pro obor zákona proti nekalé soutěži platí zásada, že společník, oprávněný kolektivně (souborně) zastupovati veřejnou obchodní společnost, nemůže ji před soudem zastupovati samostatně, leč by si vymohl k tomu cíli prozatímní opatření. (Rozh. ze dne 18. září 1935, Zm II 483/34.)

Obnova.

„Zákonným řízením“ ve smyslu § 475, odst. 2 tr. ř. není míněno řízení podle hlavy XX. tr. ř. (o obnově trestního řízení).

Ustanovení § 363, č. 4 tr. ř., jež platí jen pro případ, v němž okresní soud, uživ nesprávně zákona, rozhodl o nějakém činu, který je zločinem, jako by mu příslušelo o něm rozhodovati, na rozdíl od ustanovení § 475, odst. 2 tr. ř. předpokládá rozsudek v zákonné lhůtě nenapadený. (Rozh. ze dne 10. října 1935, Zm II 378/35.)

Ochrana cti.

Okresní nemocenské pojišťovny jsou korporacemi zákonně uznanými po rozumu § 5 (1), č. 3 zák. č. 108/33 Sb. z. a n. a útoky na jejich čest se

stihají podle § 14 (1) téhož zákona na obžalobu soukromou. Právo k žalobě vykonávají za ně podle § 16, odst. 2 téhož zákona osoby, které jsou povolány zastupovati je ve sporech před soudem civilním. (Rozh. ze dne 4. října 1935, Zm II 267/35.)

Jde o případ podle poslední věty odst. 3 § 8 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n., spočívá-li po provedení důkazu pravdy rozdíl mezi stíhaným závadným tvrzením a tím, co bylo dokázáno, jen v tom, zda útok směřoval proti určitému stavu (učitelství) vůbec, či jen proti jeho valné části. (Rozh. ze dne 17. září 1935, Zm I 592/35.)

Osobám uvedeným v § 15 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. přísluší vlastní právo žalobní; naproti tomu osoby vypočtené v § 16, odst. 1—3 cit. zák. nemají vlastního práva žalobního, nýbrž vykonávají toto žalobní právo toliko v zastoupení osoby, které žalobní právo přísluší.

K otázce aktivní legitimace k žalobě pro útoky na čest vzájemné pojišťovny (zřízené jako spolek podle zákona ze dne 15. listopadu 1867, č. 134 ř. z.). (Rozh. ze dne 14. listopadu 1935, Zm I 928/35.)

Vztah odpovědného redaktora k periodickému tiskopisu je tak těsný, že útoky na čest tiskopisu jsou zpravidla zároveň i útoky na osobní čest odpovědného redaktora. (Rozh. ze dne 20. září 1935, Zm II 266/35.)

Trestní návrh (soukromá žaloba) osob uvedených v § 16 (3) zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. musí jasně a nesporně vyjádřiti, zda ta která osoba žaluje jménem vlastním či jako pouhý zástupce periodického tiskopisu. V návrhu (soukromé žalobě) odpovědného redaktora není tudíž implicitě obsažen i trestní návrh jménem periodického tiskopisu. (Rozh. ze dne 20. září 1935, Zm II 266/35.)

Zákon č. 108/1933 Sb. z. a n. o ochraně cti nevyžaduje, aby napadená osoba byla v urážlivém projevu uvedena jmenovitě. Stačí, je-li označena takovými znameními, jež jsou dostatečná, aby totožnost uraženého vůbec mohla býti stanovena.

Legitimace k žalobě, směřoval-li útok proti „starostovi jihomoravského města, věhlasnému to příslušníku strany soc.-demokratické“. (Rozh. ze dne 17. září 1935, Zm II 265/35.)

Ochrana republiky.

Trestní odpovědnost za neoznámení trestných podniků ve smyslu § 12, č. 1, odst. 2 zák. na ochr. rep. nastává i pro cizozemce překročením hranic Československé republiky a vstupem na její území. (Rozh. ze dne 4. prosince 1935, Zm II 493/35.)

Přečin podle § 14, č. 1 zák. na ochr. rep. byl spáchán „před více lidmi“ jen tehdy, stalo-li se tak aspoň před třemi osobami. (Rozh. ze dne 11. září 1935, Zm II 52/35.)

Národní shromáždění je chráněno ustanovením § 14, č. 6 zák. na ochr. rep. i v době svého rozpuštění.

Přečin podle této stati zákona lze spáchat i hanobením členů Národního shromáždění (označením všech za lumpy). (Rozh. ze dne 17. září 1935, Zm I 939/35.)

Skutková podstata zločinu podle § 15, č. 3 zák. na ochr. rep. vyžaduje, aby se podněcování k trestným činům tamtéž uvedeným dělo veřejně ve smyslu § 39, č. 2 zák. na ochr. republiky.

Pět osob neznamená ani shromáždění, ani zástup. (Rozh. ze dne 9. září 1935, Zm I 655/35.)

Zákon stíhá v ustanovení § 17, č. 1, al. 2. zák. na ochr. rep. jakoukoli

podporu sdružení státu nepřátelského v jeho podvrtných snahách, tedy též podporu poskytovanou mu činností v jeho hospodářských podnicích a organizacích. (Rozh. ze dne 25. září 1935, Zm I 311/35.)

Podmínkou veřejnosti ve smyslu § 39, č. 2 zák. na ochr. rep., ať jde o rozšiřovaný spis či o tiskopis, je, že se jejich obsah činí přístupným většímu počtu osob. Při vyvěšení obrazu v místnosti nerozhoduje veřejná povaha místnosti, nýbrž pouze faktická možnost, že do místnosti může přijít a obraz shlédnouti více osob. Nevyžaduje se, aby někdo obraz již skutečně shlédl, stačí možnost, že jej více osob může shlédnouti. (Rozh. ze dne 26. září 1935, Zm II 245/35.)

Podmíněné odsouzení.

Ve čtvrté až poslední větě § 6 č. 4 zák. č. 562/1919 Sb, z. a n. je upraveno případné nařízení výkonu trestů z rozsudků, jsoucích k sobě v poměru naznačeném v § 265 tr. ř. — resp. z usnesení podle § 7 (2) zák. o podm. ods. — jen potud, pokud je pozdější rozsudek (usnesení) ještě vynášen; zákon nedovoluje předpisem § 6 č. 4 zák. o podm. odsouzení měniti již pravoplatná rozhodnutí soudu. Po pravomoci rozsudků je v případech tohoto druhu postupovati vždy jediné podle § 8 (2) cit. zák. (Rozh. ze dne 7. září 1935, Zm I 789/35.)

Podvod.

Škodou na majetku ve smyslu § 197 tr. zák. je pouze škoda, znamenající jeho zmenšení, nikoli však to, že se majetek neplacením úroků nezvětšil.

Škodou je i ušlá mzda, neobdrželi ji někdo za vykonanou práci.

Úmysl poškozovací po rozumu § 197 tr. zák. — dává-li se obžalovanému za vinu, že na poškozovaných podvodně vylákal vklady a připravil je o zaslouženou mzdu — je dán jen tehdy, byl-li obžalovaný v době lstivého předstírání a vydávání se za osobu majetnou rozhodnut, že poškozovým vkladem nevrátí nebo že jim smluvené mzdy vůbec nebude platiti. (Rozh. ze dne 9. října 1935, Zm I 230/35.)

Jde o podvod ve smyslu § 197 tr. z., uvedli-li činitelé obce státní úřady v omyl o skutečné výši dělnických mezd, vyplácených obcí v rámci zákonných opatření o produktivní péči o nezaměstnané, v úmyslu, aby obec získala ze státního fondu více, než na co měla nárok podle povolovacího rozhodnutí.

Pro trestní zodpovědnost vinníků je nerozhodné, že se závadný postup dál s vědomím dělnictva. (Rozh. ze dne 9. prosince 1935, Zm I 300/35.)

Podvod, spáchaný vědomě neoprávněným pobíráním státního příspěvku k podpoře v nezaměstnanosti současně u více než jedné odborové organizace. (Rozh. ze dne 16. prosince 1935, Zm I 1104/35.)

Poškození na těle.

„Těžké ublížení“ po rozumu § 152 tr. z. nevyžaduje, aby bylo provázeno přerušením zdraví nebo nezpůsobilostí k povolání trvajícím alespoň dvacet dní; jest jim každé poranění ústroje pro život důležitého nebo takové poranění, které mělo v zápětí značné, byť i jen krátce trvajícím porušením zdraví, nebo důležité pomíjející následky nebo trvalé nepatrné následky, které nepatří k následkům uvedeným v § 156 a tr. z. (Rozh. ze dne 26. listopadu 1935, Zm II 496/35.)

Promlčení.

Promlčení přečinu se platně přerušuje i stihacími úkony předsevzatými pro tentýž skutek v předchozím řízení přestupkovém. (Rozh. ze dne 10. října 1935, Zm II 378/35.)

Pro přerušení promlčení podle § 227, 531 tr. z. a ve smyslu § 40 tiskového zákona rozhoduje toliko doba, kdy příslušné samosoudcovské opatření bylo odevzdáno sudní kanceláři k dalšímu vyřízení. (Rzh. ze dne 23. listopadu 1935, Zm I 1003/35.)

Příslušnost.

Jde-li podvodně vylákání podpory v nezaměstnanosti na dělnické odborové organizaci, spáchané nesprávným vyplněním přihlášky, byla trestná činnost dovršena teprve dodáním přihlášky organizaci jakožto orgánu rozhodujícímu o povolení podpory. Příslušným je soud, v jehož obvodě je sídlo oné organizace. (Rozh. ze dne 9. prosince 1935, Nd II 141/35.)

Souběh.

Dopustil-li se pachatel zločinu dokonané vraždy prosté na jedné osobě a zločinu nedokonané vraždy prosté na druhé osobě, jde o dva sbíhající se zločiny, trestné podle modifikované absorpční zásady trestem stanoveným na zločin těžší. (Rozh. ze dne 13. listopadu 1935, Zm I 1177/35.)

Soudní lékařská rada.

Do působnosti soudních lékařských rad, stanovené předpisem § 2 zákona z 1. července 1927, čís. 107 Sb. z. a n., nespadá zodpovídání dotazů, zda příslušník stavu lékařského není hodnověrný. (Rozh. ze dne 26. listopadu 1935, Zm II 496/35.)

Svědék.

Právo vzdáti se podle § 152, odst. 1, čís. 1 tr. ř. svědectví, přísluší osobám tam uvedeným jen, jsou-li vyslýchány jako svědci, nikoli však i tehdy, jsou-li spoluobžalovány, a to ani tenkrát, kdyby bylo možno předmět výslechu fakticky dělití. (Rozh. ze dne 30. října 1935, Zm I 986/35.)

Tisková novela.

Ustanovení § 6 zákona čís. 124/1924 Sb. z. a n., ve znění vyhlášky čís. 145/1933 Sb. z. a n. platí jen pro případy, kde jde o více žalob proti různým osobám odpovědným za týž tiskový projev (souběh vinníků), nikoli však pro případy, v nichž jde o více žalob vznesených postupně různými oprávněnými (souběh žalobců).

Tento předpis týče se: na rozdíl od § 12 (1) zák. čís. 124/1924 Sb. z. a n. v původním znění — jen objektivního promlčení a nikoli žalobní lhůty podle § 17 (1) zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 20. září 1935, Zm II 266/35.)

Tiskový zákon.

Tištěná pohlednice (reprodukce fotografie) je tiskopisem ve smyslu § 4 tisk. zák. (Rozh. ze dne 26. září 1935, Zm II 245/35.)

Hromadná doprava knih do sekretariátu politické strany slouží samo-

zřejmě k jejich odbytu a je proto rozšiřováním tiskopisů ve smyslu § 6 tisk. zák. (Rozh. ze dne 18. září 1935, Zm II 463/34.)

K trestnosti pro přečin podle § 24 tisk. zák. stačí zaviněná nevědomost pachatele o tom, jaký tiskopis rozšiřuje. (Rozh. ze dne 18. září 1935, Zm II 463/34.)

Ustanovení § 40 tisk. zák. platí i pro přečin zanedbání povinné péče podle čl. III., čís. 3 a 5 zákona čís. 142/1868 ř. z. (Rozh. ze dne 18. září 1935, Zm I 208/35.)

Není-li vinníkovi prokázán zlý úmysl, je zažalovaný skutek „rozšiřování tiskopisu trestného obsahu (§§ 15, č. 3, 14 č. 1 a 5, 15, č. 2, 18 č. 2 zák. na ochr. rep.)“ vždy po rozumu § 262 tr. ř. právně posouditi ještě též s hlediska čl. III., čís. 3 zák. čís. 142/1868 ř. z. (§ 42 zák. na ochr. rep.), neboť jde stále o touž, obžalobou stíhanou skutečnost, zbavenou jediné náležitosti subjektivní skutkové podstaty.

Přečin, případně přestupek zanedbání povinné péče podle čl. III., čís. 3 zák. číslo 142/1868 ř. z. (§ 42 zák. na ochranu republiky) je deliktem po výtce obsahovým a může býti v ideálním souběhu s přečinem podle § 24 tisk. zák., i když je založen jediné ve vědomém rozšiřování zbaveného tiskopisu.

Nakladatelem oprávněným k vydávání tiskopisů podle předpisů živnostenského řádu mohou býti jediné právnické nebo fyzické osoby. Za takovou osobu nelze považovati „Internacionálu mládeže“. (Rozh. ze dne 18. září 1935, Zm II 463/34.)

Pro posouzení, zda jde o „dovoz“ či o „dopravu“ cizozemského tiskopisu u pachatele v tuzemsku nalezeneho, je důležité zjistiti, zda se tiskopis, o nějž jde, dostal do držby pachatelovy již v cizozemsku či teprve v tuzemsku. V prvním případě možno dovozovati, že pachatel tiskopis do Československé republiky „dovezl“, v druhém — dostal-li se tiskopis do jeho držby na jiném místě, než kde byl později u něho nalezen — že jej v tuzemsku „dopravoval“. (Rozh. ze dne 21. října 1935, Zm I 898/35.)

Trest smrti a doživotní tresty.

Zákon čís. 91/1934 Sb. z. a n. nemluví sice vůbec o okolnostech přitěžujících, avšak slovy: „jsou-li polehčující okolnosti tak závažné,“ naznačuje, že nutně vinu obžalovaného posouditi v celku, že nerozhoduje početnost, nýbrž význam a závažnost polehčujících okolností, a to se zřetelem k celkové povaze trestného činu neb činů, jimiž byl obžalovaný uznán vinným a tudíž i se zřetelem k okolnostem mu přitěžujícím. (Rozh. ze dne 13. listopadu 1935, Zm I 1177/35.)

Úpadek z nedbalosti.

Jako pachatel ve smyslu ustanovení § 486 tr. zák. může přicházeti v úvahu pouze ten, kdo samostatně vede podnik (obchod).

Názor, že tichý společník (který vede komerční stránku podniku) je povinen působiti k vyrovnání a že z titulu tichého společníctví ručí věřitelům, trestněprávně za jejich poškození, nemá opory v zákoně. (Rozh. ze dne 24. října 1935, Zm I 665/35.)

Veřejné násilí.

Jen pasivní odpor trestancův proti výkonu trestu a proti úředním výkonům dozorců, směřujícím k provádění výkonu trestu, je beztrestný;

zprotivili se však trestanec dozorcům aktivním násilím, směřujícím ke zmaření jejich služebního výkonu, dopouští se trestného činu, jehož stíhání je vyhrazeno soudu. (Rozh. ze dne 3. října 1935, Zm II 320/35.)

Finanční stráž, konajíc službu v cukrovaru, je formálně oprávněna kontrolovati netoliko osoby vycházející z ohrady podniku vraty nebo dveřmi, nýbrž i osoby bydlící uvnitř ohrady, má-li podezření, že přenášejí nezdaněný cukr z výroby do bytů. (Rozh. ze dne 20. prosince 1935, Zm II 75/35.)

Veřejný úředník.

Úředníci okresních nemocenských pojišťoven požívají ve své úřední činnosti ochrany § 68 (§ 312) tr. z. (Rozh. ze dne 12. října 1935, Zm II 376/35.)

Zbrojní patent.

Podle § 32 zbr. pat. trestá se již pouhá držba zbraně; nosení zbraně není podmínkou trestnosti podle tohoto ustanovení. Jednání příčí se tomuto předpisu je deliktem trvalým, trestným po celou dobu, po kterou trval stav, podmiňující trestnost. (Rozh. ze dne 28. listopadu 1935, Zm I 982/35.)

Zlé nakládání mezi manželi.

Ustanovení § 419 tr. z. vztahuje se i na manžele rozvedené, nikoliv však na osoby, jichž manželství bylo v době činu rozloučeno. (Rozh. ze dne 28. listopadu 1935, Zm I 982/35.)

Zmatečná stížnost.

Oprávnění určitých příbuzných obžalovaného a jeho manželky (manžela) vznésti zmatečnou stížnost je výjimečné a netýká se jiných opravných prostředků. (Rozh. ze dne 16. září 1935, Zm I 1011/35.)

Znalec.

Procesní strana nemá nárok na to, aby jako znalci byly přivzaty osoby jí pojmenované, nýbrž volba znalců přísluší soudu. (Rozh. ze dne 3. října 1935, Zm II 320/35.)

Posudek soudního znalce, opatřený jen k dožádání bezpečnostního úřadu (orgánu), nenahrazuje posudek soudního znalce podaný před soudem. (Rozh. ze dne 16. prosince 1935, Zm II 460/35.)

Z judikatury nejvyššího správního soudu.

(Říjen—prosinec 1935.)

Školství

Usnesení místní školní rady o repartici schodku školního rozpočtu na přiškolené obce nelze, ani když se stalo všemi hlasy, kvalifikovati právně jako dohodu přiškolených obcí o rozvrhu.

Podkladem repartice schodku školního rozpočtu na přiškolené obce po rozumu § 11 zák. č. 16/1873 ve znění zák. č. 85/1880 čes. z. z. jest předpis daňový, jak se v době stanovení rozpočtu a repartice pro rozpočtový rok pravděpodobně jeví. Repartice na tomto základě provedená jest definitivní;

okolnost, že skutečný předpis daňový dodatečně objeví se jinak, ani neza-
kládá důvodu pro obnovu řízení repartičního, ani nedává přískoleným ob-
cím nároku na rektifikaci rozvrhu. (Nál. z 5. prosince 1935 č. 22.999/34.)

„Jinou dobou“ podle platných předpisů pro nárok na výslužné nebo jeho
výměru započitatelnou ve smyslu § 33. učit. zákona č. 104/1926 Sb. nelze
rozuměti dobu, jež byla ztrávená ve službě učitelské.

Předpis § 63. věty 2. moravského zem. zákona č. 18/1870 ve znění zák. č.
39/1906 z. z. mor., podle něhož se přerušением služby nezrušuje vpočitatel-
nost dovršené již doby služební, je-li prokázáno, že se přerušением nestalo
vlastní vinou a přičiněním učitele, pozbyl platnosti předpisy dílu IV. (Od-
počívání a zaopatřovací platy) učitelského zákona č. 104/1926 Sb. (Nál. z
28. prosince 1935 č. 18.524/34.)

Tituly.

Neoprávněně užívá stavovského označení inženýr ve smyslu cís. nař. č.
130/1917 ř. z. absolvent cizozemské školy technické, dokud nebylo přísluš-
ným ministerstvem rozhodnuto, že jde o studia zdejší studium nahrazující
(§§ 4 a 7 cit. nař.). (Nál. z 10. prosince 1935 č. 19.986/35.)

Váleční poškození.

Vládní nařízení č. 363/1922 Sb. z. a n., pokud v odstavci 5. k § 4. zák. č.
142/20 Sb. z. a n. stanoví, že pro součet příjmů, které má válečný poškoze-
nec jednak z některého podniku jmenovaného v § 4. odst. 1. cit. z., jednak
z pramene jiného, platí všeobecná hranice podle § 2. cit. z., není kryto zá-
konem. (Nál. z 23. listopadu 1935 č. 19.649/35.)

Pro otázku lhůty k uplatnění nároku válečného invalidy na důchod po-
dle zák. č. 142/1920 Sb. je nerozhodno, kdy byl žadatel superarbitrací pro-
puštěn ze svazku vojenského. (Nál. z 26. listopadu 1935 č. 19.827/35.)

Nastoupením vojenské služby ve světové válce přerušilo se spolužití
družky s mužem (§ 15 zák. č. 142). (Nál. ze 14. prosince 1935 č. 4664/34.)

Jednoroční lhůta § 28. odst. 2. zák. č. 142/20 Sb. k uplatnění nároku na
důchod počíná u invalidů poválečných (zák. č. 41/22 Sb.) dnem propuštění
z činné služby vojenské. (Nál. ze 14. prosince 1935 č. 20.140/35.)

Po uplynutí deseti let od přiznání prvotního důchodu (§ 29 zák. č. 142/22
Sb.) nemá válečný invalida nároku na provedení opětné lékařské prohlíd-
ky z důvodu zhoršení zdravotního stavu podle § 10 nař. 181/22 Sb. (Nál. ze
14. prosince 1935 č. 20.171/35.)

Vodní právo.

Pozemek zemědělský neztrácí tím, že se jej bez zvláštního technického
vybudování užívá k jízdě jako cesty soukromé, povahy pozemku, spadající-
ho pod ustanovení § 11 čes. vod. zák.

Poškozený, který u vodoprávního úřadu učinil oznámení o přestoupení
vodního zákona a zároveň žádal podle § 72 tohoto zákona o odstranění své-
mocně provedené novoty, je legitimován stěžovati si do rozhodnutí, jímž
bylo tvrzené samovolné provedení novoty popřeno nebo bylo odepřeno vy-
dati o tom rozhodnutí, na př. pro nepřislusnost vodoprávních úřadů. I sráž-
ková voda, stékající vyježděnými kolejiemi, spadá pod pojem přirozeného
odtoku podle § 11 čes. vod. zák. (Nál. z 27. listopadu 1935 č. 19.882/35.)